



LATVIJAS REPUBLIKA
VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

LĒMUMS
Valmierā

2023.gada 29.junijā

Nr.278

(protokols Nr.9,

10.§)

**Par Valmieras novada
pašvaldības līdzdalības
izvērtēšanu biedrībās un
nodibinājumos**

Valmieras novada pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība) nodrošina vietējo pārvaldi, kā arī tai tiesību aktos noteikto funkciju un uzdevumu izpildi savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs un ir atbildīga par to.

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktu, tikai dome ir tiesīga izlemt ikvienu pašvaldības kompetences jautājumu un tikai domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos. Atbilstoši minētajam pašvaldības biedrību un nodibinājumu izveidošanu, pārvaldi, reorganizāciju un likvidāciju regulē Biedrību un nodibinājumu likums.

Atbilstoši Pašvaldību likuma 79.panta pirmajai daļai, pašvaldību kopīgu interešu īstenošanai pašvaldības var dibināt kopīgas biedrības un nodibinājumus, ievērojot Pašvaldību likumā un Biedrību un nodibinājumu likumā noteikto. Tā paša likuma 79.panta trešā daļa nosaka, ka dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā, kas neatbilst noteiktajam, ja pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā paredz starptautiskie normatīvie akti, likums vai Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldības dalība ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai. Tā paša likuma Pārejas noteikumu 10.punktā noteikts, ka pašvaldības līdz 2023.gada 30.jūnijam likvidē to izveidotās biedrības un nodibinājumus, kas neatbilst noteiktajam, vai izbeidz savu dalību šādās biedrībās un nodibinājumos.

Pašvaldību likumā noteikto ierobežojumu mērķis ir nepieļaut pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā tikai kā pašvaldības autonomās kompetences īstenošanas formu. Proti, pašvaldības dalība šādā biedrībā vai nodibinājumā ir nepieciešama efektīvākai sadarbībai ar privātpersonām (vietējiem iedzīvotājiem un dažādām citām organizācijām), lai īstenotu kādu vietējai kopienai nozīmīgu projektu. Šis aspekts izriet no likumā ietvertās nostādnes, ka biedrības un nodibinājumi ir viena no formām, kādās privātpersonas īsteno Satversmes 102.pantā paredzēto biedrošanās brīvību, nevis forma, kādā pašvaldība īsteno tās autonomo kompetenci.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) 01.02.2023. publicētajā informācijā – Pašvaldības dalība biedrībās un nodibinājumos (<https://www.varam.gov.lv/lv/pasvaldibu-likums>) skaidrojusi, ka Biedrību un nodibinājumu likums neliedz arī publiskām personām dibināt un piedalīties biedrībās un nodibinājumos. Taču, ņemot vērā, ka biedrības un nodibinājumi ir sabiedrības biedrošanās un sabiedrības iniciatīvu īstenošanas instrumenti, rodas juridiska pretruna starp pašvaldību kā publisku personu un pašvaldību kā biedrības biedru vai nodibinājuma dibinātāju, jo īpaši tajos gadījumos, kad pašvaldība un biedrība vai nodibinājums ar tās dalību nonāk savstarpējās tiesiskās attiecībās. Šādā situācijā pašvaldība faktiski ir abās attiecību pusēs, kas nav juridiski korekti, kā arī rada augstu interešu konflikta un korupcijas risku.

VARAM norādījusi, ka Biedrību un nodibinājumu likuma 1.panta pirmajā daļā noteiktais mērķis ir sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu un, ka nav pamata uzskatīt, ka pašvaldību kā publisku personu iesaiste biedrībās un nodibinājumos veicina likuma mērķa sasniegšanu.

Tāpat arī Eiropas Padomes rekomendācijās noteikts, ka biedrībai un nodibinājumam jāatbilst šādiem kritērijiem:

- neatkarīga (non-governmental aspect) – nedz valsts, nedz pašvaldība nenosaka vajadzību izveidot organizāciju, neietekmē mērķus, darbības metodes, pārvaldes institūciju;
- sabiedrības (vajadzību) iniciēta;
- nav peļņas gūšanas mērķa (non-profit making) – primārais jeb pamatmērķis ir saistīts ar biedrošanās brīvību;
- saimnieciskā darbība – kā instruments pamatmērķa sasniegšanai.

Tādējādi pašvaldību dalības biedrībās un nodibinājumos juridiskā daba konfliktē ar biedrību un nodibinājumu mērķi – nodrošināt privātpersonām Latvijas Republikas Satversmē garantētās tiesības biedroties, sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu. Biedrošanās ir privātpersonu tiesisko interešu īstenošanas forma, un publisku personu dalība neatbilst biedrību un nodibinājumu juridiskajai un filozofiskajai jēgai.

Pašvaldību iespēju piedalīties vietējo rīcības grupu darbā ir paredzēts kā izņēmums, un, ka pašvaldība var piedalīties arī biedrībās un nodibinājumos, kas **īsteno sabiedrības virzītu vietējo attīstību**.

Pašvaldību likuma normā lietotie vārdi “sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošana” nav tulkojami tikai kopsakarā ar konkrētu Eiropas Savienības projektu īstenošanu.

“Sabiedrības virzīta vietējā attīstība” aptver (visiem aspektiem jāatbilst):

- 1) dažādu vietējās attīstības projektu iniciatīvu īstenošanu;
- 2) dalība biedrībās vai nodibinājumos ir nepieciešama galvenokārt vietējās kopienas iniciatīvu īstenošanai;
- 3) biedrībai vai nodibinājumam funkciju izpildē jāveicina attiecīgās administratīvās teritorijas attīstība;
- 4) atzīta par vienīgo iespējamo formu kopīgu attīstības pasākumu īstenošanai;
- 5) pašvaldības dalībai biedrībās un nodibinājumā, lai īstenotu sabiedrības virzītu vietējo attīstību, **ir jābūt nepieciešamai** (apstākļu kopumu, kas norāda uz to, ka **tieši un tikai ar biedrību vai nodibinājumu kā organizācijas formu ir iespējams veikt tās funkcijas** un sasniegt tos mērķus, kas konkrētajā gadījumā ir noteikti).

Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 10.punkta nosacījums attiecas uz visām biedrībām un nodibinājumiem, kuros pašvaldība ir biedra vai dibinātāja statusā, neatkarīgi no organizācijas dibināšanas vai pašvaldības iestāšanās tajā brīža.

Pašvaldības domes 2021.gada 1.jūlija saistošajos noteikumu Nr.1 “Valmieras novada pašvaldības nolikums” 11.punktā noteikts, ka Pašvaldība ir 25 biedrību un trīs nodibinājumu biedrs.

11. Pašvaldība ir biedrs šādās biedrībās:

- 11.1. biedrībā “Latvijas Lielo pilsētu asociācija”;
- 11.2. biedrībā “Latvijas Pašvaldību savienība”;
- 11.3. biedrībā “IZGLĪTĪBAS INICIATĪVU CENTRS”;
- 11.4. biedrībā “VALMIERAS – GITERSLO REĢIONU SADARBĪBAI”;
- 11.5. biedrībā “Valmieras Attīstības aģentūra”;
- 11.6. biedrībā “Latvijas Pašvaldību mācību centrs”;
- 11.7. biedrībā “Latvijas Meža īpašnieku biedrība”;
- 11.8. biedrībā “Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA”;
- 11.9. biedrībā “Beverīnas kopdarbības asociācija”;
- 11.10. biedrībā “Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība”;
- 11.11. biedrībā “No Salacas līdz Rūjai”;
- 11.12. biedrībā “Salacas ieleja”;
- 11.13. biedrībā “Vidzemes Tūrisma asociācija”;
- 11.14. biedrībā “VALMIERAS RAJONA BRĪVPRĀTĪGO UGUNSDZĒSĒJU BIEDRĪBA”;
- 11.15. biedrībā “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija”;
- 11.16. biedrībā “Vidzemes lauku partnerība “Brasla””;

- 11.17. biedrībā "Latvijas florbola savienība";
- 11.18. biedrībā "Latvijas Piļu un muižu asociācija";
- 11.19. biedrībā "Dzimisarakstu nodaļu darbinieku asociācija";
- 11.20. biedrībā "Latvijas Speciālā Olimpiāde";
- 11.21. biedrībā "Latvijas sporta veterānu - senioru savienība";
- 11.22. biedrībā "Ziemeļvidzemes ģeoparks";
- 11.23. biedrībā "Gaujas plostnieki";
- 11.24. biedrībā "Cinema Island SEDA";
- 11.25. biedrībā "VARIĀCIJA";
12. Pašvaldība ir dibinātājs šādos nodibinājumos:
 - 12.1. nodibinājumā "Centrs Valdardze";
 - 12.2. nodibinājumā "VALMIERAS SPORTA KLUBS";
 - 12.3. nodibinājumā "Bertānu Valmieras basketbola skola".

Pašvaldība ir vēl šādu biedrību un nodibinājumu biedrs:

1. nodibinājumā "Vidzemes attīstības aģentūra";
2. biedrībā "Latvijas muzeju biedrība";
3. biedrībā "Latvijas bibliotekāru biedrība";
4. biedrībā "Union of the Baltic Cities";
5. Starptautiskā Muzeju padome/ICOM (International council of museums);
6. Biedrībā "Latvijas Zaļo ceļu asociācija";
7. Biedrībā "Latvijas Sporta Izglītības iestāžu direktoru padome";
8. Biedrībā "Latvijas Vieglatlētikas savienība";
9. Biedrībā "Latvijas Basketbola savienība";
10. Biedrībā "Latvijas Mākslas skolu skolotāju asociācija";
11. Biedrībā "Junior Achievement Latvia";
12. Biedrībā "Latvijas Hokeja federācija";
13. Biedrībā "Latvijas Peldēšanas federācija";
14. Biedrībā "Latvijas Badmintona federācija";
15. Biedrībā "Latvijas Riteņbraukšanas federācija";
16. Biedrībā "Latvijas Kanoe asociācija";
17. Biedrībā "Latvijas Slidošanas asociācija";
18. Biedrībā "Latvijas klavieru skolotāju asociācija";
19. Biedrībā "Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācija";
20. Biedrībā "Latvijas orķestru asociācija";
21. Biedrībā "Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autoru apvienība".
22. Biedrībā "Gaujas nacionālā parka tūrisma biedrība".

Pašvaldību likums neparedz konkrētu kārtību, kādā pašvaldība izvērtē savas dalības biedrībā vai nodibinājumā atbilstību likuma prasībām, bet uzliek pašvaldībai pienākumu izbeigt dalību organizācijās, kas neatbilst likuma prasībām. Tāpat arī likums neparedz pienākumu domei pieņemt lēmumu par dalības saglabāšanu biedrībā vai nodibinājumā – lēmums ir jāpieņem tajā gadījumā, kad pašvaldības dalībai nav tiesiska pamata.

Atbilstoši Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktam lēmumu par pašvaldības dalības izbeigšanu organizācijā pieņem pašvaldības dome.

Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 30.pantu, biedrību biedrs var jebkurā laikā izstāties no biedrības, iesniedzot rakstveida paziņojumu biedrības valdei, ja statūtos nav noteikts, ka šāds paziņojums iesniedzams citai pārvaldes institūcijai. Personai, kuras dalība biedrībā izbeigusies, nav tiesību uz biedrības īpašumu (tā paša likuma 32.panta otrā daļa).

Nodibinājums "Vidzemes attīstības aģentūra" 2000.gadā dibinājušas 7 rajonu padomes (tajā skaitā Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Limbažu, Madonas, Valkas un Valmieras rajona padome), kā arī Valmieras pilsēta u.c., ar mērķi plānot, veicināt un realizēt visa Vidzemes reģiona līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību. Lai arī dibinātāji ir tikai pašvaldības un darbības mērķis arī sasaucas ar pašvaldības stratēģiskajiem mērķiem, secināms, ka nodibinājums savu darbību ne faktiski ne pēc būtības neveic jau kopš 2014.gada, jo nav iesniegta gada pārskatu informācija, kā arī kopš

2016.gada 29.februāra nodibinājumam nav aktuālu amatpersonu. Turklāt pašvaldība šobrīd nodibinājuma noteikto mērķi sasniedz caur dalību citās organizācijās. Pašvaldības dalība nodibinājumā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “IZGLĪTĪBAS INICIATĪVU CENTRS” mērķis ir stiprināt kvalitatīvas izglītības nozīmi taisnīgas sadarbības veidošanā, sekmējot Latvijas iedzīvotāju mūžizglītību; sekmēt attīstības sadarbību izglītības jomā; veicināt Latvijas pilsoniskās sabiedrības stiprināšanu; rosināt bērnu un jauniešu līdzdalību sabiedrības attīstībā. Saskaņā ar biedrības statūtiem par tās biedru var būt fiziskas un juridiskas personas. Biedrība vietējo attīstību nevirza kā vietējā rīcības grupa, kuras sastāvā būtu publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvji. Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var turpināt atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu - sadarbības līgums, finansējuma līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība” mērķis ir nodrošināt stabilas, ģenētiski daudzveidīgas un komerciāli izmantojamas laša, taimiņa, foreles, alatas, zuša un upes nēģa populācijas un to krājumus Gaujas upes baseinā; uzlabot citu zivju sugu populācijas stāvokli Gaujas upes baseinā; sekmēt ar makšķerēšanu saistītās tūrisma industrijas attīstību Gaujas upes baseinā, nodrošinot jaunas biznesa iespējas upes pieguļošās teritorijas uzņēmējiem un iedzīvotājiem; nodrošināt dabas vērtību un zivju resursu aizsardzību un plānveidīgu zivju resursu atražošanu. Biedrība vietējo attīstību nevirza kā vietējā rīcības grupa, kuras sastāvā būtu publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvji. Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var turpināt atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu - sadarbības līgums, finansējuma līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “Latvijas Mežu īpašnieku biedrība” mērķis ir veicināt ilgtspējīgas un ekonomiski efektīvas mežsaimniecības attīstību Latvijā, veidojot tādu mežsaimnieciskās darbības vidi, kur normatīvie akti netraucē pamatotu saimniecisko lēmumu pieņemšanu un valsts pārvalde izveidojusi racionālas un efektīvas administratīvās procedūras, kas nekavē uzņēmējdarbību. Biedrības biedri ir juridiskas, fiziskas personas, kopumā 131 biedri. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “Beverīnas kopdarbības asociācija” mērķis ir veicināt iedzīvotāju izpratni un sabiedrisko atbalstu kopdarbības formu izmantošanai dažādās saimnieciskās darbības un cilvēku dzīves jomās, tādējādi sekmējot Latvijas lauku novadu saimniecisko izaugsmi, iedzīvotāju nodarbinātību, sabiedrības morāles un garīgo vērtību stiprināšanu. Saskaņā ar statūtiem par biedrības biedru var būt fiziskas un juridiskas personas. Biedrība vietējo attīstību nevirza kā vietējā rīcības grupa, kuras sastāvā būtu publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvji. Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var turpināt atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu - sadarbības līgums, finansējuma līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “Salacas ieleja” mērķis ir licencētās makšķerēšanas organizēšana Salacas upē; Salacas upei pieguļošo teritoriju iedzīvotāju iesaistīšana un aktivizēšana videi draudzīga un starptautiskā tūrisma attīstībā un ar to saistītās infrastruktūras izveidošanā; dabas un kulturvides resursu aizsardzība un ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšana; nodarbinātības dažādošana lauku vidē; vietējās zivsaimniecības attīstīšana un Salacas kā lašu indeksa upes statusa nodrošināšana. Biedrības darbība nav uzskatāma par aktīvu, Pašvaldības korespondence nesasniedza adresātu, vēstule atgriezta atpakaļ Pašvaldībā. Biedrība vietējo attīstību nevirza kā vietējā rīcības grupa, kuras sastāvā būtu publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvji. Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var turpināt atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu - sadarbības līgums, finansējuma līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “VALMIERAS RAJONA BRĪVPRĀTĪGO UGUNSDZĒSĒJU BIEDRĪBA” mērķis ir organizēt un veikt ugunsdrošības profilaksi un ugunsgrēku dzēšanas darbu, ar savu ražošanu un pakalpojumiem veicināt ugunsdrošības stāvokļa uzlabošanu. Saskaņā ar biedrības statūtiem par biedrības biedru var būt jebkura fiziska un juridiska persona. Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav

vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var turpināt atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu - sadarbības līgums, finansējuma līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “Latvijas Piļu un muižu asociācija” mērķis ir apvienot piļu un muižu saglabāšanā un attīstībā darbojošās kultūras mantojuma jomas institūcijas, nozares profesionāļus un interesentus; veicināt Latvijas kultūras mantojuma saglabāšanu. Par LPMA biedriem pēc statūtiem var būt juridiskas un fiziskas personas, kuru darbs, īpašums vai intereses saistītas ar kultūras mantojuma saglabāšanu, piļu un muižu apsaimniekošanu Latvijā. Latvijas piļu un muižu asociācija aktīvi popularizē biedrībā pārstāvētās pilis un muižas veidojot Vislatvijas apceļošanas akcijas, kā arī organizējot un reklamējot tādus pasākumus, kā Vēsturisko dārzu dienas jūlijā un ļoti populārās Leģendu naktis oktobra beigās. Mūsu darbība veicina mūsu biedru atpazīstamību, piesaista ceļotājus no visas Latvijas un ārzemēm, tādējādi radot jaunas darba vietas muižās un Latvijas laukos. Kopš 2017.gada LPMA ir biedrības “ICOMOS Latvija” – ICOMOS (International Council on Monuments and Sites), kurā sadarbojas starptautiskos projektos, lai attīstītu un saglabātu kultūras mantojumu. Kas dod iespēju asociācijas biedriem iesaistīties starptautiskos projektos, veidot jaunus kontaktus un uzlabot materiālo bāzi. LPMA biedru vidū 53 no kopā 93 pārstāvētajām pilīm un muižām ir pašvaldību īpašumā esoši objekti, kas veido nozīmīgu īpatsvaru biedru vidū un veicina savstarpējo sadarbību starp pašvaldībām un privāto sektoru kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā. Biedrība vietējo attīstību nevirza kā vietējā rīcības grupa, kuras sastāvā būtu publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvji. Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var turpināt atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu - sadarbības līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrībās, kuru mērķis ir nozares darbinieku interešu pārstāvēšana, kā **biedrība “Dzimsarakstu nodaļu darbinieku asociācija”, “Latvijas Bāriņtiesu asociācija”, “Latvijas Mākslas skolu skolotāju asociācija”, “Latvijas klavieru skolotāju asociācija”, Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācija”, “Latvijas orķestru asociācija”,** kā arī biedrībās **“Junior Achievement Latvia”, “Latvijas Zaļo ceļu asociācija”, “Vidzemes Tūrisma asociācija”** pašvaldības dalība biedrībā vērtējama padziļināti, izsverot visas juridiskās nianšes, nosakot izvērtēšanas termiņu līdz š.g. 30.septembrim.

Biedrības “Ziemeļvidzemes ģeoparks” mērķis ir izveidot un attīstīt Ziemeļvidzemes ģeoparku UNESCO ģeoparku programmas definētā izpratnē, lai saglabātu teritorijas ģeoloģisko mantojumu, to izmantotu vispusīgi izglītotu cilvēku veidošanai un teritorijas attīstībai, veicinātu ainavas un kultūras vērtību, kā arī dabas daudzveidības saglabāšanu. Saskaņā ar statūtiem par biedru var būt jebkura fiziska vai juridiska persona Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu- sadarbības līgums, finansējuma līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “Cinema Island SEDA” mērķis ir fizisko un juridisko personu ziedotās naudas, kā arī Biedrības pārējo līdzekļu un mantas izlietošana sabiedrības vajadzībām, sabiedrību izglītojošo raidījumu veidošana; kino, televīzijas un fotomākslas popularizēšana. Biedrības darbība nav aktīva, pēdējais gada pārskats Uzņēmumu reģistrā iesniegts 2020.gadā. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “VARIĀCIJA” mērķis ir mazināt sociālo atstumtību personām ar īpašām vajadzībām un veicināt vides pieejamību, un sociālo integrāciju sabiedrībā Vidzemes reģionā, saglabāt un popularizēt Strenču psihoneiroloģiskās slimnīcas kultūrvēsturiskās vērtības – nodrošināt to ilgtspējīgu pārvaldību. Saskaņā ar statūtiem par biedrības biedru var būt jebkura fiziska un juridiska persona. Biedrības darbība nav aktīva, pēdējais gada pārskats Uzņēmumu reģistrā iesniegts 2020.gadā. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrības “Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autoru apvienība” mērķis ir autoru apvienošana autoru tiesību kolektīvā pārvaldījuma realizēšanai saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un normatīviem aktiem un starptautiskajām konvencijām un līgumiem, kuru dalībvalsts ir Latvija. Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu - sadarbības līgums, autortiesību līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Biedrība “Latvijas Speciālā Olimpiāde” ir sporta organizācija. Pašvaldības dalība biedrībā nav aktuāla un nepieciešama (iepriekš Pašvaldība pārstāvēta ar Dauguļu speciālo internātskolu).

Biedrības “Gaujas Nacionālā parka tūrisma biedrība” mērķis ir attīstīt Gaujas Nacionālā parka reģionu kā konkurētspējīgāko tūrisma galamērķi Latvijā, nodrošinot tūrisma nozares harmonisku un ilgtspējīgu attīstību. Pašvaldības dalība šajā biedrībā nav vienīgais tiesiski iespējamais veids, jo Pašvaldība biedrības mērķus var atbalstīt izmantojot citu juridisko atbalsta formu - sadarbības līgums u.c. Pašvaldības dalība biedrībā neatbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās un trešās daļa nosacījumiem.

Pašvaldības dalība biedrībās **“Latvijas Lielo pilsētu asociācija”** un **“Latvijas Pašvaldību savienība”**, **“Union of the Baltic Cities”** (apvieno ap Baltijas jūras esošo valstu pašvaldības) atbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmās daļas nosacījumiem – “pašvaldību kopīgu interešu īstenošanai pašvaldības var dibināt kopīgas biedrības un nodibinājumus, ievērojot šajā likumā un Biedrību un nodibinājumu likumā noteikto”.

Pašvaldības dalība biedrībās **“Vidzemes lauku partnerība “Brasla””**, **“Lauku partnerība Ziemeļgauja”**, **“No Salacas līdz Rūjai”** (turpmāk – VRG) ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, kur būtiska nozīme ir pašvaldības līdzdalībai, atbalstot vietējo kopienu iniciatīvas. Pašvaldību pārstāvniecību VRG paredz arī ES normatīvie akti, nosakot, ka Publisko un privāto partneru sadarbību īsteno **vietējās rīcības grupas** (VRG), kuras juridiskais statuss ir biedrība vai nodibinājums, un tās darbībā piedalās arī pašvaldības, kas ir biedri un nodrošina pārstāvniecību lēmumu pieņemšanā (padomes jeb lēmējinstītūcijas locekļi). VRG sastāvā ir publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvji, nodrošinot, ka lēmumu pieņemšanu nekontrolē atsevišķa interešu grupa¹ (tātad līdzvērtīga triju pušu pārstāvniecība – iedzīvotāji, uzņēmēji, pašvaldība). ES tiesību akti tieši neparedz, ka VRG ir organizējamā kā biedrības vai nodibinājumi, taču Zemkopības ministrija un iesaistītās organizācijas ir atzinušas, ka tā ir vienīgā iespējamā tiesiskā forma, kādā īstenot sabiedrības virzītu vietējo attīstību² un Zemkopības ministrijas atbildībā esošo ES fondu atbalsta programmas, kur tiek īstenota LEADER jeb sabiedrības virzīta vietējās attīstības pieeja un tās īstenošana dod iespēju, sadarbojoties vietējiem iedzīvotājiem, organizācijām, uzņēmējiem un pašvaldībām, pašiem noteikt savas teritorijas attīstības vajadzības un mērķus, sagatavojot vietējās attīstības stratēģiju. Pašvaldības dalība ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, kur būtiska nozīme ir pašvaldības līdzdalībai, atbalstot vietējo kopienu iniciatīvas. Piemēram, lai VRG (vietējā rīcības grupa) saņemtu Eiropas Savienības un Valsts finansējuma atbalstu ELFLA (Eiropas lauksaimniecības fondu lauku attīstībai) programmas īstenošanai, tai ir jābūt atbilstošai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2021/1060 (2021.gada 24.jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, lekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai, 31.pantā noteiktajām prasībām par “Sabiedrības virzīta vietējā attīstība”, 2.punkts nodrošina, ka vietējā attīstība b) apakšpunkts – tiek īstenota vietējo rīcības grupu vadībā, kuru sastāvā ir publisko un privāto vietējo sociālekonomisko interešu pārstāvji un kuru lēmumu pieņemšanu nekontrolē atsevišķa interešu grupa. Pašvaldības dalība VRG atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem: pašvaldības dalība ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, kur būtiska nozīme ir pašvaldības līdzdalībai, atbalstot vietējo kopienu iniciatīvas.

Pašvaldības dalība šādās biedrībās: **“Valmieras attīstības aģentūra”**, **“VALMIERAS – GITERSLO REĢIONU SADARBĪBAI”**, **“Latvijas Pašvaldību mācību centrs”**, **“Gaujas plostnieki”** un nodibinājumā **“Centrs Valdardze”** atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās

daļas nosacījumiem: pašvaldības daļība ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai, tāpat būtiska nozīme ir pašvaldības līdzdalībai. **Biedrības “Latvijas Pašvaldību mācību centrs”** mērķis ir pilsoniskās sabiedrības stiprināšana, sniedzot ieguldījumu izglītotas un demokrātiskas sabiedrības attīstībā, sekmējot nodarbinātību un profesionālo izaugsmi, konkurētspēju un vēlmi sadarboties, kā arī veicināt pilsonisko līdzdalību publiskajā pārvaldē indivīdiem un organizācijām. **Biedrības “Gaujas plostnieki”** mērķis ir pētīt un saglabāt Gaujas plostnieku kultūrvēsturisko, sabiedrisko un profesionālo mantojumu; popularizēt plostniecību un tās tradīcijas kā Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma daļu; izglītēt par plostniecības tradīcijām un apmācīt interesentus (bērnus, jauniešus, pieaugušos gan no Latvijas, gan ārvalstīm) tradicionālajās plostnieku amata prasmēs; sadarboties un apmainīties ar pieredzi un zināšanām ar līdzīgām biedrībām Latvijā un ārvalstīs; veikt sabiedriskā labuma darbību. Gaujas plostnieku amata prasmes iekļautas UNESCO Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvajā sarakstā.

Pašvaldības daļība biedrībā **“Latvijas bibliotekāru biedrība”** atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem, jo pašvaldības daļību biedrībā vai nodibinājumā paredz nacionālais likums (Bibliotēku likuma 16.panta pirmās daļas 11.punkts- bibliotēkai ir tiesības apvienoties asociācijās, apvienībās, biedrībās un citās sabiedriskajās organizācijās).

Saglabājama Pašvaldības iestādes “Valmieras muzejs”, “Mazsalacas muzejs” un “Naukšēnu Cilvēkmuzejs” daļība **biedrībā “Latvijas muzeju biedrība”**, kā arī Pašvaldības iestādes “Valmieras muzejs” daļība **biedrībā “Starptautiskā muzeju padome”**. Institūcijām darbojoties biedrībā “Starptautiskā muzeju padome”, tai ir iespēja iesaistīties muzeju nozares jautājumu risināšanā Eiropas kontekstā. Informācijas izplatīšana par muzeju ICOM sistēmā, zināšanu apguve, apmācību pasākumi, tiešsaistes lekcijas, metodiskie materiāli, sadarbības organizēšana, muzeoloģijas jautājumi. Biedrības “Latvijas muzeju biedrība” mērķis ir nozares pārstāvniecība MK, KM u.c. institūcijās. Nozares apmācību pasākumi, tīklošanās, sadarbības veicināšana, konsultatīva darbība, informācija LMB mājaslapā. Apvienot Latvijas muzejus, kultūras mantojuma objektus, kultūrvēsturiskā mantojuma jomas attīstībā un popularizēšanā ieinteresētus indivīdus un organizācijas, lai, veicot muzeju sadarbību, vairotu pašapziņu, profesionalitāti, rīcībspēju, vienotu un stiprinātu nozari, tā sekmējot kultūras un dabas mantojuma ilgtspējību saglabāšanu, izpēti un komunikāciju. Iesaistīto muzeju darbības mērķis ir teritorijas materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana, valsts kultūrpolitikas pamatnostādņu realizēšana muzeju nozarē, sekmējot kultūrvides un tūrisma attīstību un daudzveidīgu pakalpojumu pieejamību. Tādejādi muzeju darbība, vērtējot to kultūras nozares funkcijas, saistāma ar Kultūras centra likumā noteikto uzdevumu izpildi, kas tieši attiecas uz kultūras centru darbības tiesisko regulējumu, kur, citastarpā, proti, šī likuma 3.panta otrās daļas 4.punktā paredz kultūras centru tiesības darboties biedrībās. Pašvaldības daļība šajās biedrībās atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem. Biedrība “Latvijas muzeju biedrība” kopā ar Latvijas Muzeju padomi šobrīd ir sagatavojusi arī priekšlikumus grozījumiem Muzeju likumā, lai (līdzīgi kā Bibliotēku likumā un Kultūras centru likumā) rosinātu papildināt Muzeju likuma 10.pantu ar 9.punktu par muzeju tiesībām piedalīties ar muzeju nozari saistītā profesionālā organizācijā – tai skaitā biedrībā vai nodibinājumā.

Valmieras novada pašvaldība daļība šādās biedrībās “Latvijas florbola savienība”, “Latvijas sporta veterānu-senioru savienība”, “Latvijas Viegatlētikas savienība”, “Latvijas basketbola savienība”, “Latvijas Hokeja federācija”, “Latvijas Peldēšanas federācija”, “Latvijas Badmintona federācija”, “Latvijas Riteņbraukšanas federācija”, “Latvijas Kanoe asociācija”, “Latvijas Slidošanas asociācija”, “Latvijas Sporta Izglītības iestāžu direktoru padome” un nodibinājumā “VALMIERAS SPORTA KLUBS”, nodibinājumā “Bertānu Valmieras basketbola skola” atbilst Pašvaldību likuma 79.panta trešās daļas nosacījumiem – “dome var lemt par pašvaldības daļību biedrībā vai nodibinājumā, kas neatbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajam, ja pašvaldības daļību biedrībā vai nodibinājumā paredz starptautiskie normatīvie akti, likums vai Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldības daļība ir nepieciešama sabiedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai”. Sporta likuma 7.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka pašvaldības, veicinot veselīgu dzīvesveidu un sporta attīstību savā administratīvajā teritorijā, ir tiesīgas: 1) noteikt par sportu atbildīgo darbinieku vai institūciju; 2) būvēt un uzturēt sporta bāzes un nodrošināt tās ar nepieciešamo aprīkojumu; 3) sekmēt sporta organizāciju, tajā skaitā sporta klubu, veidošanos un darbību; 4) atbalstīt sporta speciālistu un citu sporta darbinieku tālākizglītību; 5) finansēt sporta sacensības; 6) finansēt licencētas sporta izglītības programmas un sporta pasākumus, ko īsteno

to administratīvajā teritorijā esošie sporta klubi.

Valmieras sporta skola, Kocēnu sporta skola, Rūjienas sporta skola un Bertānu Valmieras basketbola skola ir aktīvi biedrība "Latvijas Sporta Izglītības iestāžu direktoru padome". Biedrības darbības mērķis ir risināt jautājumus, kas saistīti ar Latvijas sporta skolu un sporta klubu darbību, pārstāvēt to intereses valsts institūcijās un citās organizācijās, veicināt jaunatnes sporta attīstību un pilnveidot sporta sistēmu Latvijā, popularizēt jaunatnes sportu valstī, sekmēt sporta veidu attīstību Latvijā, sporta programmu realizēšanu, mācību procesa un metodiskā darba nepārtrauktību sporta iestādēs, Latvijas sporta izglītības sistēmas un tradīciju saglabāšana. Biedrība ir partneris Veselības ministrijai, bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi profilaktisko veselības pārbaužu organizēšanas dokumentu izstrādē.

Biedrību un nodibinājuma likuma 23.panta pirmajā prim daļā noteikts, ka par sporta organizācijas dibinātājiem var būt arī sporta izglītības iestādes Sporta likuma izpratnē, kurām nav juridiskās personas statusa.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, kā arī Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktu, 79.panta trešo daļu, Pārejas noteikumu 10.punktu, Biedrību un nodibinājumu likuma 30.pantu, Pašvaldības domes Izglītības, kultūras un sporta un Tautsaimniecības, vides un attīstības lietu komitejas sēžu 15.06.2023. atzinumiem,

Pašvaldības dome, balsojot: ar 17 balsīm "Par" (Andrejs Gluhovs, Andris Klepers, Edgars Grandāns, Edvīns Straume, Guna Ķibere, Guntars Štrombergs, Guntis Gladkins, Jānis Baiks, Jānis Dainis, Jānis Upenieks, Kaspars Kļaviņš, Marika Grūsle, Reinis Muižnieks, Ričards Gailums, Toms Upners, Uldis Jansons, Vugars Ecmanis), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, nolēm:

1. izstāties no nodibinājuma "Vidzemes attīstības aģentūra", reģ. Nr.44103020016, juridiskā adrese: Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Dārza iela 12, LV-4126, un atbalstīt nodibinājuma likvidāciju;
2. Izstāties no biedrībām:
 - 2.1. biedrības "IZGLĪTĪBAS INICIATĪVU CENTRS", reģ. Nr.45403009498, juridiskā adrese Jēkabpils nov., Jēkabpils, Rīgas iela 216B, LV-5202;
 - 2.2. biedrības "Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība", reģ. Nr.50008235771, juridiskā adrese Cēsu novads, Līgatne, Spīņu iela 4, LV-4110;
 - 2.3. biedrības "Latvijas Mežu īpašnieku biedrība", reģ. Nr.40008094521, juridiskā adrese Limbažu nov., Vidrižu pag., Bīriņi, "Ūdensdzirnavas", LV-4013;
 - 2.4. biedrības "Beverīnas kopdarbības asociācija", reģ. Nr.40008195388, juridiskā adrese Valmieras nov., Trikātas pag., Trikāta, "Depo", LV-4731;
 - 2.5. biedrības "Salacas ieleja", reģ. Nr.44103025812, juridiskā adrese Limbažu nov., Staicele, Lielā iela 7, LV-4043;
 - 2.6. biedrības "VALMIERAS RAJONA BRĪVPRĀTĪGO UGUNSDZESĒJU BIEDRĪBA", reģ. Nr.40008064654, juridiskā adrese Valmieras nov., Valmiera, Stacijas iela 30, LV-4201;
 - 2.7. biedrības "Latvijas Piļu un muižu asociācija", reģ. Nr.40008053237, juridiskā adrese Rīga, Akadēmijas laukums 1-1, LV-1050;
 - 2.8. biedrības "Ziemeļvidzemes ģeoparks", reģ. Nr.40008148241, juridiskā adrese Valmieras nov., Naukšēnu pag., "Jēči", LV-4244;
 - 2.9. biedrības "Cinema Island SEDA", reģ. Nr.40008182542, Valmieras nov., Strenči, Valkas iela 16, LV-4730;
 - 2.10. biedrības "VARIĀCIJA", reģ. Nr.40008156573, juridiskā adrese Valmieras nov., Strenči, Valkas iela 11, LV-4730;
 - 2.11. Biedrības "Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas autoru apvienība", reģ. Nr.40008043690, juridiskā adrese Rīga, Aleksandra Čaka iela 97, LV-1011;
 - 2.12. Biedrības "Gaujas Nacionālā parka tūrisma biedrība", reģ. Nr.40008050743, juridiskā adrese Siguldas nov., Sigulda, Ausekļa iela 6, LV-2150;
 - 2.13. Biedrības "Latvijas Speciālā Olimpiāde", reģ. Nr.40008032589, juridiskā adrese Rīga, Roberta Feldmaņa iela 11, LV-1014.
 - 2.14. Biedrības "Latvijas Zaļo ceļu asociācija", reģ. Nr.40008246059, juridiskā adrese Cēsu nov., Drabešu pag., Ieriķi, Lielā iela 30, LV-4139.

2.15. Biedrības "Vidzemes Tūrisma asociācija", reģ. Nr.40008031761, juridiskā adrese Cēsu nov., Cēsis, Pils laukums 1, LV-4101.

3. Par dalības izbeigšanu biedrībās un nodibinājumos, kas nav izvērtēti līdz šā lēmuma pieņemšanai (biedrības "Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija", "Latvijas Bāriņtiesu asociācija", "Latvijas Mākslas skolu skolotāju asociācija", "Latvijas klavieru skolotāju asociācija", Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācija", "Latvijas orķestru asociācija", "Junior Achievement Latvia" u.c., par kurām nav iegūta informācija līdz šim) un kuru atbilstība Pašvaldību likuma 79. pantam nav vērtēta, pieņemot citu Pašvaldības domes lēmumu līdz 30.09.2023., ir atbildīga Pašvaldības institūcija, kura minēta attiecīgās biedrības vai nodibinājuma biedru vai dibinātāju sarakstā, kura pārstāv Pašvaldības intereses biedrībā, kura piedalās biedrības institūcijās vai īsteno citas biedra vai dibinātāja tiesības un pienākumus.
4. Pilnvarot Pašvaldības izpilddirektora vietnieku – Valmieras novada Kapitāla pārvaldības un uzņēmējdarbības atbalsta nodaļas vadītāju Sandi Svarinski Pašvaldības vārdā veikt visas normatīvajos aktos noteiktās darbības, kas nepieciešamas dalības izbeigšanai biedrībās un nodibinājumos vai to likvidācijai, nosakot izpildes termiņu 31.12.2023.
5. Pašvaldības izpilddirektora vietniekam – Valmieras novada Kapitāla pārvaldības un uzņēmējdarbības atbalsta nodaļas vadītājam Sandim Svarinskim informēt Pašvaldības izpilddirektoru par lēmuma 1. un 2.punktā minēto darbību izpildi ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad Pašvaldības dalība biedrībā vai nodibinājumā izbeigta vai biedrība vai nodibinājums likvidēts.
6. Pašvaldības izpilddirektoram kontrolēt lēmuma izpildi.

Domes priekšsēdētājs

Jānis Baiks